SERIAL RECORD
DEC 20 1948

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 292. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 16-го ГРУДНЯ 1948. No. 292. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 16, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в З.. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ВІЙСЬКОВІ ТАЙНИ ДІСТАЛИСЯ В РУКИ СОВЄТСЬКИХ ШПИГІВ

Вашингтон, 14 грудня. — Комуністи викрали були важливі інформації про американську тайну зброю з військового пробного майдану в Абердін, у стейті Мериленд і перепачкували їх до Росії. Таку заяву оголосила конгресова комісія неамериканських діянь, яка переводить допити над діяльністю колишніх федеральних урядовців, запідозрених в шпигунстві в користь Совєтів. Згадані крадежі були доконані в початках 1930-тих рр., а тайни були дуже важливими. Між запідозреними є одна людина, яка ще й тепер, як здається, находиться в федеральній службі. Голова комісії, конгресмен Карль Мундт, твердить, що та людина була членом комуністичного шпигунського апарату, який був діяльний в Америці перед війною. Інформації, передані Совєтам, відносилися до зброї для офензиви й дефензиви.

Навіть передові люди боялися комуністичної шайки.

Ню Йорк. — Перед велику федеральну лаву покликано як свідка Адолфа А. Берлі, колишнього асистента секретаря стейту. Після складення свідоцтва у вівторок, Берлі виявив перед кореспондентами, що за часів свого урядування він знав про Витакера Чемберса як симпатика комуністів, одначе не знав, що він замішаний в шпигунські справи. Берлі признав теж, що тепер ця справа представляється інакше.

Чемберс, недавній редактор магазину „Тайм", виявив, що після того, як він відпекався комунізму в 1938 р., він боявся терору комуністів і скривався довший час. Він заявив, що його 60-літня приятелька-комуністка, панна Грейс Гучінс, яка тепер звязана з Товариством для Провірки Робітничих Відносин, змовлялася з своїм адвокатом на його життя. Вона готова була передати його на ласку комуністам з засторогою, що не станеться нічого злого ні жінці Чемберса, ні його дітям. Адвокат Рубен Б. Шеміц, який є шваґром Чемберса, потвердив ці інформації на запит кореспондентів. Панна Гучінс заявила, що оповідання Чемберса вказують, що „він сходить з глузду". Чемберс твердить, що підчас свого перебування в укритті, він стояв на сторожі з револьвером; коли спала його жінка, а жінка сторожила дому в такий самий спосіб, коли спав Витакер. Це були часи, коли зчезали несподівано деякі люди, які відпекалися комунізму. Було багато випадків несподіваної припадкової смерти таких людей, що як комуністи поїхали до Совєтів, а повернувши звідти, ставали ворогами Совєтів. Вони гинули звичайно під колесами авт. Поліція й досі має на рекорді багато таких випадків смерти. Ці справи були знані особливо в колах росіян та інших підсовєтських людей.

ГУВЕР ЗА ПІДВИШКУ ПЛАТНІ ПРЕЗИДЕНТОВІ

Вашингтон. — Комісія для реформи адміністрації під проводом колишнього президента Герберта Гувера вийшла з предявленням підвишити платню президента із $75,000 на $150,000 річно. Самий Гувер сказав, що підвишка платні не поможе, бо з теперішньої платні президент платить високий податок, крім того оплачує видатки для принимання гостей, які виносять около $30,000 річно так, що президентові майже нічого не остається з платні. З тих причин Гувер схильний до проєкту, щоб покривати видатки Білого Дому з федеральних фондів, а тоді президентові залишиться хоч дещо з його платні.

БУВ ГОТОВИЙ ЛІТАК ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТА ДЮІЯ

Вашингтон. — Команда повітряних сил заплонована, що пробила з таким літаком, який побудовано підчас передвиборчої кампанії. Літак, має всілякі модерні уліпшення й є далеко вигідніший ніж літак президента Трумана, Індепенденс. Панує загальне переконання, що Голд Плейт був побудований для вжитку губернатора Тамеса Е. Дюія, коли він буде вибраний президентом. Щодо містоти, то літак може везти 60 подорожних. Президент Труман не виказує бажання вживати нового літака й тому треба буде його приладити для іншої цілі.

ПРОЦЕС ПРОТИ КОМУНІСТІВ В ЛОС АНДЖЕЛЕС

Лос Анджелес. — Перед федеральним Дистриктовим Судом почався процес проти трьох комуністів за їхню відмову скласти свідоцтво в справі комуністичних затій. Обвинуваченими є: Бен Добс, секретар місцевої юнії; Гері Стайнберґ, предсідник окружної комуністичної організації; Гері Касіновіч, директор партійного законодавства. Судця вислухав їх оправдання, чому вони вперше не склали свідоцтва і наказав їм скласти свідоцтво тепер. На це обвинувачені знову заявили, що вони не будуть свідчити. Прокуратор заявив, що твердження підсудних, наче б вони могли обвинуватити себе через складання зізнання, не є оправдані, бо місцеві комуністичні організації дістали запевнення, що прокуратор не ужие їхнього свідоцтва проти них самих. Суддя відкинув внесок оборони, щоб справу викинути з суду і приступив до переведення процесу.

КРИМІНАЛЬНИК ВІДРІЗАВ ГОЛОВУ ДРУГОМУ КРИМІНАЛЬНИКОВІ

Ангелтон, у стейті Тексас.— Підчас виходу з обідної залі вязнів в тюрмі Рітрів Прісон Фарм, хтось відрізав голову вязневі Вилємові Редвайнові, який відбував кару 25-літньої тюрми. Ніхто не міг відшайти ні виновутця ні знаряду, яким відрубано голову. По довших допитах до злочину признався вязень Ернест Джонс, який працює в кухні.

Покликаються на договір з Ріо для наладнання ворожнечі між Коста Рікою й Нікараґвою

Вашингтон, 14. грудня. — Рада Організації Американських Держав рішила відкликатися в перший раз до договору з Ріо в справі оборони Західної півкулі, щоб наладити ворожнечу між середноамериканськими республиками Коста Ріка й Нікараґва. Коста Ріка твердить, що Нікараґва напала на неї військовою силою. Предсідник Організації, Еврі-ке Короміна, заявив, що буде вислана до згаданих держав комісія, яка на місці має прослідити справу. Департамент стейту Злучених Держав виявив, що радо віддасть свої услуги в цій справі, якщо тільки Організація їх зажадає.

Револьта в Ґватемалі.

З середноамериканської республики, Ґватемалі наспіли вісті, що в її столиці, Сан Сальвадор, вибухла військова револьта, серед якої теперішній президент Сальвадор Кастанеда Кастро зрезиґнував з уряду і схоронився до поліційного будинку. Вибори до Національної Асамблеї назначені на найближчий четвер і пятницю і це мабуть приспішило револьту.

АРАБИ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО ПОРАЗКИ В ПАЛЕСТИНІ.

Тель Авів, 15. грудня. — Не зважаючи на спротив інших арабських країн, палестинські араби рішучо обстоюють вирішену на конгресі в Джеріко та прийняту опісля трансйорданським парляментом злуку арабської Палестини з Трансйорданією. В своїй телеграмі до Арабської Ліґи палестинські араби стверджують, що їх рішення в справі злуки є необхідне після поразки, яку зазнали єгипетська та інші арабські армії в Палестині.

ЕВРОПЕЙСЬКІ ДЕРЖАВИ ВІДПРОДУЮТЬ АМЕРИЦІ МАТЕРІЯЛИ З ЕКА.

Вашингтон. — Адміністрація Економічної Кооперації виявила, що Англія, Бельгія й Голландія відпродують американським підприємствам металі, які вони дістають на підставі Пляну Маршала. При таких трансакціях вони заробляють одну пяту частину з ціни закупна. Діючий адміністратор ЕКА остеріг згадані держави, щоб вони залишили такі трансакції, бо інакше Америка перестане висилати алюмінум і олово до них. Як приклад, який є при тім заробіток, ЕКА згадує, що Америка купує алюмінум з Канади по 16 ц. за фунт, а американські купці відкуповують його з Европи по 26 ц. за фунт.

ПОСВЯЧЕННЯ ПЕРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛ. КАПЛИЦІ В БУЕНОС АЙРЕС.

Дня 10 жовтня 1948 при манастирі ОО. Василіян в Буенос Айресі, столиці Арґентини, відбулося посвячення першої української католицької каплиці, яку побудовано при вулиці Курапаліґве, ч. 760. Серед цього згаду народу явився примас Арґентини, кардинал Сантіяґо Люіс Копельос в асисті численного українського духовенства. Після привіту хлібом-сіллю, складеного іменем місцевої української громади д-ром Яремою Лободичем, передав ключі каплиці провінціял Чина СВВ., о. д-р Володимир Ковалик. Він теж відправив Богослужбу з дияконами: о. Юрієм Мельничином ЧСВВ і б. Дмитром Поперечним, парохом з Кордоби. („Праця").

КИТАЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗВЕРТАЄТЬСЯ ДО АМЕРИКАНСЬКОГО КОНГРЕСУ.

Вашингтон. — Китайське народне зібрання звернулося з зазивом до американського конгресу з проханням підтримки для націоналістичного уряду, який стоїть під головством Чіянґ-Кай-Шека і веде війну проти комуністів. Звернення заадресоване до предсідника палати репрезентантів, Джозефа В. Мартина.

МОЖЛИВІСТЬ ЗАМИРЕННЯ В КИТАЮ

Нанкінг, 15. грудня. (АП). — Безпосередня комуністична загроза старовинній столиці Китаю, Пейпінґові, тут знову збільшила вперті поголоски про можливість замирення між комуністами і націоналістами, якщо таке взагалі можливе. Тут загально вважається, що цілий північний Китай вже втрачений і в найвищих урядових колах видвигається думку про замирення на базі створення коаліційного уряду з комуністами і правдоподібно без Чіянґ-Кай-Шека. Розмови і поголоски про замирення продовжуються, не зважаючи на недавну загрозу Чіянґ-Кай-Шека, що того роду поголоски вважаються за зраду країни та відповідно до того каратиметься.

Карузі знову виїхав до Европи в справах переселення

ЩЕ НЕ ПЕРЕМОЖЕНО ТРУДНОЩІВ В ЗДІЙСНЮВАННІ НОВОГО ІМІҐРАЦІЙНОГО ЗАКОНУ.

Ню Йорк, 15. грудня. — Вчора тут відбулася чергова конференція представника урядової Переселенчої Комісії з представниками добровільних допомогових агенцій, визнаних урядом співпрацюваними нового іміґраційного закону про допущення до Злучених Держав 205,000 скитальців з Европи. Нарадами проводив один з урядових комісарів в цій справі, Мр. О'Конор, а від ЗУАДКомітету на них були приявні предсідник Комітету адв. Іван Панчук та екз. директор, д-р Володимир Ґалан. О'Коннор поінформував учасників нарад, що голова Переселенчої Комісії, Уґо Карузі, виїхав знову до Европи для провірки та приспішення цілої справи, яка продовжує натрапляти на всілякі труднощі. Цілу процедуру полагоджування переселенчих формальностей в Европі Мр. О'Коннор назвав „пайп-лайн", в яку кожного тижня входить приблизно 2,000 переселенчих справ, але з якої виходить тільки відносно мала їх кількість. Виявляється, що досі Комісія у Вашингтоні затвердила вже всіх іміґраційних завірень для 42,000 людей і з того 90% перейшло через добровільні допомогові організації і тільки 10% вплинуло безпосередньо до Комісії. Полагодження цих справ в Европі триватиме приблизно до квітня і тільки після того прийдуть на черґу надіслані вже тепер завірення. З усіх цих завірень приблизно одна четверта частина перейшла через наш ЗУАДКомітет. Мр. О'Коннор в дальшому ствердив великий сумнів, чи новий іміґраційний закон пощастить здійснити згідно з пляном протягом двох років, бо це вже тепер вимагало б перевезення до ЗДА приблизно по 11,000 нових іміґратів місячно і на це нема навіть транспортових можливостей.

БЕЛЬГІЯ НЕ ВИЗНАЄ ІЗРАЇЛЯ.

Брюсель, 15 грудня. (ЮП) — Бельгійський премієр Поль Генрі Спаак заявив вчора, що його країна не визнає держави Ізраїля ані не піддержуватиме прийняття її до ООД, як довго не буде „вияснене" ціле положення в Палестині.

ТУРКИ ВИПРАВДАЛИ БОЛГАРСЬКИХ ВТІКАЧІВ.

Істамбул, Туреччина, 15-го грудня. (ЮП). — Турецький суд звільнив вчора від кари сімох болгарських втікачів, які збили в літаку своїх двох краянів, що стояли їм на перешкоді в їх фантастичній втечі з опанованої большевиками їх країни. Турецький суд виніс рішення, що він не може карати осіб за злочини, „поповнені під політичним напором".

ЧЕРГОВА СВІТОВА ТОРГОВЕЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ ВІДБУДЕТЬСЯ У ФРАНЦІЇ.

Женева, 15. грудня. — Чергова світова конференція в справі торговельних тарифів, що повинна початися 11-го квітня 1949, відбудеться вже не в Женеві, але в Аннесі у Франції. Діло в тому, що в Женеві не можна найти потрібну кількість приміщень на бюра, тоді як французький уряд запевнив всі вигоди під цим оглядом.

ЗРЕДИКУВАЛИ 65,000 ЧЕСЬКИХ УРЯДОВИХ СЛУЖБОВЦІВ.

Відень, 15 грудня. — Чехословацьке радіо повідомило, що уряд видав закон, на підставі якого 65,000 цивільних урядових службовців переноситься до „продуктивного затруднення". Закон вважається радикальною розв'язкою проблеми перевантаження державного апарату, як теж новою методою позбутися з нього „неблагонадійних елементів".

КЕССЕЛЬРІНҐ НА ВІДПУСТЦІ З ТЮРМИ.

Гамбург, Німеччина, 15 грудня. — Британські військові власті потвердили, що засуджений на досмертну тюрму за воєнні злочини гітлерівський маршал Кессельрінґ був на короткій відпустці з тюрми, згідно з передбачуванням закону. Його були звільнили на його запевнення під словом чести, що він знову вернеться. Виходило б, що він слова додержав.

ТРИҐВЕ ЛІ ПРО ЗНАЧЕННЯ О. Д. ДЛЯ МИРУ

Париж, 15 грудня. Після відрочення теперішньої сесії Генеральної Асамблеї ОД в Парижі минулої неділі, в дипломатичних колах продовжується коментувати підсумки полагоджених і неполагоджених на цій сесії справ. В загальному майже одноцушно стверджується, що хоча ОД ще не мають сили і можности позитивно розв'язувати і практично полагоджувати всі запутані міжнародні проблеми, проте що організацію вже сьогодні можна вважати рішальним фактором в міжнародному життю. На цю тему забрав вчора слово теж генеральний секретар О.Д., Триґве Лі. Він заявив кореспондентам, що по його думці О.Д. вже вийшли з „інкубаторової стадії свого існування" і тепер являються найбільш „знаменитою перешкодою" на шляху будь-якого змагання розпалити нову аґресивну війну. Він твердив, що через ООД світ тепер зможе мирно розв'язати всі свої навіть найскладніші проблеми. Лі висловив свою думку теж щодо поодиноких міжнародних справ та виявив велике довір'я до можливостей ООД на майбутнє.

РОСЛ ЗАПЕРЕЧУЄ ПОГОЛОСКИ ПРО ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКУ АРМІЮ

Франкфурт над Майном, 15 грудня. Секретар Армії, Кеннет С. Росл, заявив тут вчора, що він обговорював з европейськими військовими керівниками можливу ролю Злучених Держав в европейському оборонному союзі, але він рішучо заперечив поголоски про плян створення західно-німецької армії. Проте, він потвердив, що „були деякі розмови" на тему необхідности створити відповідну поліційну силу в Західній Німеччині. Свою заяву Росл зложив у відповідь на повідомлення місцевої преси, яка від деякого часу подавала подібні повідомлення під сензаційними заголовками.

ЕВАТТ ОБВИНУВАЧУЄ ГРЕКІВ ЗА НЕУСПІХ В ПЕРЕГОВОРАХ ЗІ СУСІДАМИ

Париж, 15 грудня. Президент Генеральної Асамблеї ОД, д-р Герберт Еватт, заявив вчора, що його намагання довести до порозуміння між Грецією та Албанією, Юґославією і Болґарією не дали бажаного результату тому, що грецький уряд відмовився признати за остаточні свої теперішні кордони з цими країнами.

СОВЄТИ ТВОРЯТЬ НОВУ „ЧОРНУ РАЙХСВЕРУ" В НІМЕЧЧИНІ

Берлін, 15 грудня. (АП)— Місцева соціялістична газета „Телеграф" повідомляє на підставі достовірних джерел, що Совєти в своїй зоні таємно сформують створену там „народню поліцію", цілком на лад „чорної райхсверґи" після першої світової війни. Для закриття справжньої сили цеї „поліції" Совєти велику її частину розділили на малі групи по 15 осіб та розміщують їх головно по фабриках.

ПІСЛЯ ЗМІНИ УРЯДУ В МАДЯРЩИНІ

Будапешт, 15 грудня. (Ройтер)—Останню зміну уряду в Мадярщині тут вважається за дальшу фазу повної большевизації країни та кінцевої розправи з чималою ще демократичною опозицією. Це проявляється теж з вчорашньої заяви нового премієра Іствана Добі, який заявив в парляменті, що його партія малих землевласників прийняла програму для „остаточної розправи з капіталізмом".

БЮДЖЕТ ФРАНЦІЇ НА 1949 РІК

Париж, 15 грудня. Французький премієр Генрі Кеій представив вчора фінансовому комітетові Національної Асамблеї проєкт бюджету країни на 1949 рік на загальну суму 1,250,000,000,000 франків, закликаючи рівночасно країну до найбільшого фінансового зусилля, щоби могти впорядкувати наостанці захитане війною народне господарство. Ясно, що одну з головних роль в бюджетових плянуваннях Франції грає американська допомога. Стверджується, що Франція вперше після війни намагається уложити свій бюджет наперед на цілий рік.

ПІДПИСАНО СОВЄТСЬКО-НОРВЕЖСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР

Осло, Норвеґія, 15 грудня. Норвежське міністерство закордонних справ повідомило, що минулого понеділка підписано в Москві торговельний договір між цею країною і Совєтським Союзом. Договір триватиме три роки і на його підставі Норвеґія вивозитиме до Совєтів оселедці а від Совєтів одержуватиме збіжжя.

НОВОГО БРИТАНСЬКОГО ПРИНЦА НАЗВАЛИ КАРЛОМ

Лондон, 15 грудня. З Букінґгемського палацу вчора повідомлено, що новонароджений принц, син престолонаслідниці Єлисавети і Филипа дука Единбурґу, буде називатися Карлом (Чарлз). Його повний титул буде: Його Королівська Високість Принц Чарлз Филип Артур Джордж Единбурґу. Новонароджений принц є, після своєї матері, другим з черги кандидатом на британського короля.

ОСТАННЯ НАГОДА НАБУТИ КАЛЕНДАР У.Н.СОЮЗУ НА 1949 РІК

Минулого тижня Адміністрація „Свободи" почала розсилку Ювілейного Календаря-Альманаха Українського Народного Союзу на 1949 рік. В найближчих днях розсилка замовлених Календарів буде закінчена. При цьому звертається увагу, що незамовлених календарів залишається тільки дуже мала кількість і тому хто хотів би ще набути цю вартісну книгу, повинен поспішитися зі замовленням. Календар надрукований на високоякісному папері, має двокольорову окладинку та на 224 сторінках містить велику кількість оригінального і різноманітного інформативного матеріялу. Ціна Календаря — один долар разом з пересилкою.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street. Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РЯТУЙТЕ!

Злучений Американський Український Допомоговий Комітет звернувся до українського громадянства в Америці з новим проханням прийти з допомогою 150,000 українським скитальцям в Европі. Так треба розуміти проголошену ЗУАДКомітетом Тримісячну Кампанію, яка буде переводитись у місяцях: грудні, січні й лютому.

Ця допомога та рятункова акція виходить зі заложення, що згідно зі законом про допущення 205,000 „Ді Пі" до Злучених Держав, можна б спровадити сюди яких 45,000 українських скитальців. Щоб це сталось, а воно обовязково повинно статись, треба дати до диспозиції Зл. УАДКомітету якнайскорше бодай 15,000 завірень на працю і мешкання для нових імігрантів.

Теж знаємо, що на скитальщині крайня нужда, така, якої ми, що живемо в цій благословенній країні, ніяк не можемо зрозуміти, а хіба тільки серцем відчути. Отже треба харчів на рятування тих, що вже по шпиталях; треба доконче взуття і одягів, бо що було, вже сходжене або випродане, щоб заспокоїти голод, як не свій, то малої дитини. Треба теж доконче ліків, бо ж через постійне недоживлювання, люди стали немічними і податливими на всілякі хвороби.

Дотого не забуваймо, що треба втримати в Европі організаційний апарат для переселенчих справ, треба мати канцелярію і тут на місці, а це все коштує багато гроша. В таких клопотах не тільки ми одні, бо мають їх в Америці й інші національні групи. Саме тепер відбувся конгрес Ради Польонії для рятування польських „Ді Пі". На ньому сконстатовано дуже цікаве явище, а саме те, що американські поляки, дістаючи від американського Вор Ріліф кілька мільйонів долярів на допомогову акцію в Польщі, так тим зіпсувались, що взагалі перестали на того роду цілі жертвувати. Тепер, як там говорили, коли вже немає ніякої американської допомоги, приходиться наново творити допомогову організаційну сітку, щоб заставити польський загал в Америці рятувати польських скитальців. Американські українці ніколи ніяких долярів, а не то мільйонів від нікого на ніяку акцію не діставали. Щойно тепер припала на Зл. УАДКомітет невелика сума з кампанії на допомогу дітям за морем, як теж припали деякі приділи у харчах (пакунки „Кер"), що було великою помічю тільки тому, що нашими власними фондами не було б можна виконати дотеперішньої допомогової акції навіть в тих скромних рямцях, в яких її ведено. Сьогодні годі далі надіятись навіть і на цю піддержку. Треба отже рахувати виключно на наші власні сили. Ми, американські українці, вже звикли до такого способу думання, що якщо хочемо щось мати, то мусимо це осягнути власною працею і власними жертвами. Рятували ми і рятуємо наших рідних в Европі теж тільки власними засобами. Ні одного цента не дістали ми ні від кого на політичну акцію оборони України, ні на видання англійською мовою книжок про Україну та український нарід. Проте і в цьому зробили не одне, чим можна гордитись. В такому почуванні далі працюймо і далі жертвуймо, зокрема теж і на ті цілі, про які говорить Звернення ЗУАДКомітету.

Концентрація сил для оборони

Закордонна політика Злучених Держав буде спиратися відтепер на військову силу, звідомляють вашингтонські кореспонденти, кажучи, що до такого заключення дійшов президент Труман на нараді з своїми найближчими дорадниками. Теж кажеться, що в департаменті стейту придумано новий плян при співучасти військових бюр і агенцій. Він опирається просто на підручниках военної стратегії. Підставою до такої зміни є переконання американських дипломатів і командантів краєвої оборони, що теперішній непевний мир перемінився на ділі на нестріляну війну. Вони думають, що щойно тепер може прийти до справжньої „холодної війни" з Росією.

Щоби бути готовим до такої війни, американська дипломатія переводить різні зміни в закордонній політиці. Це такі:

1. Департамент стейту резигнує наразі з надії на справжнє наладнання відносин з Советами. Це одначе не буде перешкоджувати американським представникам в Обеднаних Державах далі полагоджувати різні справи в цій установі. Америка навіть буде пробувати заключати якісь умови, як переконається, що це доцільне та що Кремль відноситься щиро до справи. 2. Буде посилена економічна й політична бльокада Росії, так, щоб вона не дістала від нікого таких речей, які могли б скріпити її під військовим оглядом. Теж підуть змагання ізолювати Совети політично головно тим, що б кожну справу в О. Д. та в інших міжнародних установах направити проти Росії. 3. Самі Злучені Держави „окопаються" під доглядом військовим, економічним і політичним в головних точках і будуть ждати. Це значить, що Америка не почне офензиви під теперішню пору, не зважаючи на події в Берліні, війну в Китаю, революту в Маляї, чи стрілянину в Греції. Так само Америка не буде змагати приєднати до себе Югославію, ні не буде побільшати розколу між Росією й деякими її сателітами. 4. Підчас цеї дефензиви ЗДА будуть старатись зеднувати собі нових союзників. Насамперед будуть заключені договори з Західними приятелями, а водночас уряд буде шукати порозуміння з новими країнами, скільки це буде можливе. Буде старатися не зражувати собі різні народи, як ось арабів, а теж звернеться увагу на малі держави, щоб приєднати їх для себе й відвернути від Росії. 5. ЗДА будуть змагати постійно до посилення своєї мілітарної сили і сили своїх союзників. Коли йде про гроші, Америка не буде сипати грішми, де тільки попало, але буде зосереджувати видатки на таку територію й країну, яка може бути придатною для політичної, економічної й військової битви. В цій цілі Америка буде дбайливо підпирати такі місця. Деякі країни не дістануть допомоги з Америки, щоб не розпорошувати американських сил.

Коли взяти до уваги згадані способи майбутньої закордонної політики, то можна завважати, що така кампанія подібна до всесторонної военної кампанії у таких місцях, де армія не може видержати довготривалої офензиви. Щойно опісля, як твердять втаемничені знавці, піде сильніша, агресивна політика в напрямі довшої офензиви. Заповідають, що менші порахунки з Росією можуть початися вже впродовж шости місяців наступного року. Офензива на великі розміри піде щойно після двох до пяти років.

Вашингтон рішився на таку послідовну тактику щойно після цілої низки невдач, у яких Кремль перехитрив Америку. Ця непримирима політика вимагатиме доброго пізнання своїх власних сил і знання чужоземних відносин. Америка не може піти війною на два фронти навіть у холодній війні. До якогось замирення з Советами може прийти щойно тоді, коли Америка осягне рівновагу сил в Европі, в Азії або на Середньому Сході і коли тамошні країни перейдуть одверто на сторону Америки.

Спостерегачі департаменту стейту прийшли до висовку, що Кремль підтримує різні „припадки" на ґльобальні розміри на те, щоб приневолити Америку розділити свої сили по цілому світі і в такий спосіб зробити її безборонною в самім осередку. Оці всі ребелії, громадянські війни, справжні війни і інші заворушення— все те має свій початок в Комінформі, який стоїть під диктатом Москви. Коли б Америка дала себе спровокувати до справжньої війни, Москва перевела б подібні операції проти Америки на ґльобальні розміри й Америка не була б у силі дати собі раду. Таке саме може статися, коли прийде до справжньої холодної війни.

Докищо ЗДА ще не готові до жадної війни. Їм недостає деяких матеріялів, як заліза, міди, цинку, й інших подібних природних багатств, що їх називають стратегічними матеріялами.

З цього всього виходить, що уряд ЗДА мусить поступати поволі, розважно і мати на меті втримати при собі раз опановані території, які можуть бути їй придатні підчас стріляної війни. Це повинен розуміти теж і кожний громадянин та житель Америки, який нераз тратить терпеливість, приглядаючися подіям, які є провокацією кремльської диктатури, не бачучи одночасної реакції з боку Америки.

Чому Гітлер програв на сході?

НАЦІСТСЬКИЙ ДОКУМЕНТ ПРО НІМЕЦЬКУ БРУТАЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ ЯК ПРИЧИНУ КАТАСТРОФИ І НЕУСПІХУ НІМЕЧЧИНИ.

(Лист з Німеччини).

Коли прислухатися до розмов між німцями, то доводиться зустрічати не мало таких, які думають, що Гітлер був би виграв війну, але, мовляв, не міг через „зраду". При цім пригадують замах на „фюрера" 20 липня 1944 року. Словом, відновляється випробована вже в Німеччині легенда про „удар кінджалом". Ця легенда була створена після поразки Німеччини 1918 року: тоді німецькі реакціонери і мілітаристи, щоб закрити свою вину за катастрофу Німеччини, ширили чутки, мовляв, війна вже була виграна, але до поразки довели — демократи і соціялісти... І хоч історично стверджено, що саме штаб німецької армії — генерали Гінденбурґ і Людендорф — вимагали якнайскорших мирових переговорів з Антантою р. 1918, одначе легенда про „зраду демократів" була використана і привела Гітлера до влади в Німеччині, а німецький народ до нової катастрофи в другій світовій війні.

Тому, що німецькі націсти пробують тепер вибілювати Гітлера і ширять пошепки пропаганду про „зрадників і запроданців", пошукаємо правди в документах самих таки націстів з часу другої світової війни.

Щоби було ясно, чому Гітлер програв у першу чергу на східному фронті, ми наведемо деякі факти з тайної доповіді одного інтелігентного німецького „ґавляйтера" А. Е. Фрауенфельда, писану в Відні 10 лютого 1944 року. Цей „ґавляйтер" (комісар) був на Україні (в Таврії) і мав нагоду придивлятися до німецької політики, що привела Німеччину до катастрофи. Це документ великої ваги, бо Фрауенфельд подав свою доповідь до штабу самого Гітлера.

На вступі до своєї доповіді автор зазначає, що в війні від поводження окупаційної влади з населенням залежать його настрої, а ці настрої мають, в умовах зміни военного щастя, рішальне значіння для перемоги або поразки тої чи другої сторони.

Фрауенфельд ділить народи, що були окуповані німецьким військом за другої світової війни, на дві групи: перша — рішучі противники Німеччини — це Франція, Бельгія, Голяндія і Скандинавські країни. Друга група це народи, що пізнали комуністичний режім і сподівалися, що Німеччина принесе їм полегкість або свободу після большевицького терору; це балтійські народи та українці. Фрауенфельд зазначує, що населення цих країн зустріло німецьку армію з довірям і симпатією, думаючи, що навіки позбудеться большевицького ярма.

Автор пише:

„Супроти цього стоїть мистецький приклад неправильного трактування і рівнож показний і дивовижний факт, — загнати в ліси і в болота, як партизанів, абсолютно прихильний до німців народ, що вітав нас як визвольників, і цим веплинути рішучо неґативно на розвиток подій на Сході".

Щоби було ясно, треба зазначити, що й інші народи СССР, включно з росіянами, сподівалися, що Німеччина знищить большевизм і дасть змогу цим народам вільно жити. Навіть дуже багато жидів лишалося добровільно під німецькою окупацією, з ненависти до Сталінової диктатури. Гітлер своїм дикунством розбив надії цих народів на визволення. Поряд із жидами, що їх Гітлер призначив на негайне знищення, на повну загибіль, були засуджені також українці. Про цю політику Гітлера на Україні Фрауенфельд пише:

„Курс безоглядної брутальности, трактування жителів країни за поглядами і методами, що вживалися в минулих століттях супроти кольорових невільничих народів, і, як глум над усякою розумною політикою, той факт, що зневажання цього народу знайшло вираз не тільки в трактуванні його членів, але раз-у-раз висловлювалося при кожній можливій і неможливій нагоді, навіть поширювалося в пресі і в летючках — це все свідчить про нечутливість в поводженні з чужими народами, які з огляду на її наслідки мусять бути названі не інакше як потрясаючою і катастрофальною".

Фрауенфельд наводить слова німецького комісара для України — Ерика Коха, які той сказав при подорожі з Рівного до Києва:

„Якщо я знайду українця, гідного сидіти зі мною за одним столом, то я мушу його розстріляти"...

Супроти цього Фрауенфельд пише:

„Це вже сама собою простодушність, що стоїть близько до обмежености, — думати, що в 20 віці народ (український. — **Ред.**), який може показати хоч і потрясаючо сумну історію, а все ж має історичне минуле, і котрий — хоч він іншої породи ніж народ німецький — має безперечно певні якости раси і характеру, — що цей народ дозволить себе безперестану понижувати і ображати і при тім даватиме добровільно свою робочу силу і свою працю на службу для свого гнобителя".

Тому Фрауенфельд пише в своїй доповіді до „фюрера":

„Треба мабуть зазначити, що навіть політика на нашу згубу, плянована і оплачена противною стороною, ледви чи могла би виявити себе так катастрофально, як розпорядки, що вийшли з такої бездушности".

І дальше Фрауенфельд подає факти безглуздої політики німецьких націстів на Україні: терор, забирання людей на рабську працю в Німеччину, закриття шкіл, театрів і наукових установ, винищування людей пошестними недугами, грабування убогого селянського майна, знущання над українською інтелігенцією і т. д. Автор доповіді осуджує цю дурну і жорстоку політику Гітлера і зазначає:

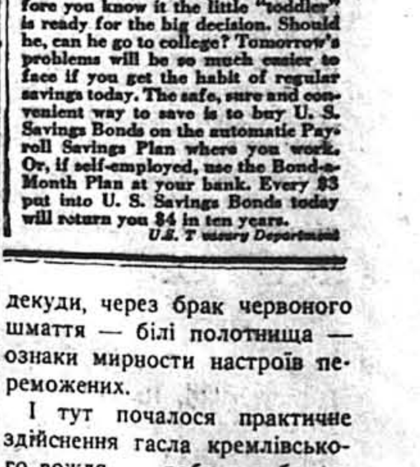
„Забиття навіть одніеї людини, що не вимагається ніякою вищою необхідністю, є морд, і такі вчинки історія все осуджувала, і **винуватці діставали від світової історії найстрашнішу кару — неуспіх!"**

Ці слова писав німецький націст і подав свою доповідь найбільшому націстові — Гітлерові. Фрауенфельд бачив ясно причину поразки Нмеччини на Сході, зокрема на Україні. Не відомо нам, що сталося з Фрауенфельдом після того, як він написав свою доповідь. Бо його письмо — це найтяжча критика політики самого Гітлера. А відомо, що „фюрер" критики не любив, як не любить її Сталін. Може бути, що Фрауенфельда Гітлер послав туди, „де козам роги правлять". Проте його доповідь лишиться **історичним документом:** це правдиве свідоцтво що показує, чому Гітлер програв війну на Сході.

Н. О.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Uncle Sam Says

The years fly by quickly and before you know it the little "toddler" is ready for the big decision. Should he, can he go to college? Tomorrow's problems will be so much easier to face if you get the habit of regular savings today. The safe, sure and convenient way to save is to buy U. S. Savings Bonds on the automatic Payroll Savings Plan where you work. Or, if self-employed, use the Bond-a-Month Plan at your bank. Every $3 put into U. S. Savings Bonds today will return you $4 in ten years.

U.S. Treasury Department

ОЛЕКСІЙ АНДРІЄНКО. Всі права застережені.

ДРЕЗДЕН „СОВЄТСЬКИЙ"

(Будні советської окупації)

2)

Дрезден сьогодні.

Сьогодні народ Саксонії переживає не менш жорстоку, відповідно до духу часу модернізовану, ворожу навалу новітніх завойовників. Уже не з Заходу, а з азіятського Сходу, і вже не хрестоносних, а червонозоряних загарбників із Москви. Вони маскуються під визволителів, прикриваються гаслами світового комунізму, облудними постулятами владування в світі праці, боротьби з „пережитками" прогнилого капіталізму і фашизму, намагаються показати себе новими хрестоносцями, носіями „поступової" ідеї братерства пролетаріяту, який фактично перетворюється в обіймах їхньої жорстокої, дикої дійсности, в безмовних рабів, у знаряддя нелюдського визиску, якого ще не знав ніколи світ.

В політиці опанування душ мільйонів німецького народу советсько-большевицькою навалою виразно можна помітити останніми роками три різні періоди.

Спробую приблизно схарактеризувати ці періоди так, як вони в дійсності проходили з моменту закінчення другої світової війни.

Захопивши, за допомогою союзників, без яких їм ніколи б не бачити поневоленої Саксонії, значну частину Німеччини, большевики, насамперед випустили на німецький народ густі, отруйні хмари своєї оскаженілої пропаґанди. Советська пропаґанда в цьому першому періоді широко, просто безмежно вживала методів залякування переможеного народу; нестримні лявіни озброених советських полчищ котилися страшними, дикими хвилями через міста й села висококультурної країни, несучи руїну, смерть, знищення — пімсту всьому живому за все, що робило німецьке військо на свій час завойованих теренах советів.

В цей період московські запроданці, зрадники німецького народу, претенденти на духових вождів німецького пролетаріяту, Пікки й Ґротеволі, ще сиділи тихенько в Москві і.. не пікали. Вони навіть не заікнулися про якийсь захист нещасного й плюндрованого оскаженілою, розгнузданою силою советських орд народу, до якого вони кревно належали. Вони були членами тієї самої комуністичної секти, що безшабашно розправлялися з тисячами й мільйонами їхніх одноплемінців; вони вичікували, відгодовуючись на масних комуністичних хлібах у Москві, чергового помаху диригерської палички з Кремля, щоб кожної хвилини кинутися й усіма своїми силами допомагати червоному загарбникові ще й духово поневолювати переможений у війні, колись рідний їм, німецький народ.

І цей перший період владування московсько - комуністичної сили в Німеччині характерний нестримною розгузданістю советського війська, його дикими й жорстокими розправами — не з ворогом, а з мирним населенням — із жінками, дітьми, стариками; розправами з майном німецького населення; безглуздим, бо непотрібним і нічим невиправданим знищуванням вікових надбань культури німецького народу. Звичайною солдатською мовою це все звалось „пімстою вам, німці, за те, що ви вчинили нам". А підґрунтям, правною основою, коли це можна так назвати, виправданням цього дикого розгулу був наказ самого „ґеніяльного" вождя, батька народів із Кремля, який дослівно звучав так:

— „Війна не закінчена; добити ворога в його власному барлозі!"

Перед приходом до Саксонії большевиків, комуністична агентура широко сіяла панічні чутки: порятунку можна, мовляв, сподіватись лише тим, хто захистить себе червоним прапором, тільки тим, хто належить до комуністів; отже, тільки червона ганчірка, вивішена з вікна, з балькону, чи почеплена, як пов'язка, на руку, застереже від розправи чужинецького війська.

І коли впав Берлін, незначні німецькі військові частини, що були в Дрездені, кудись відсунулись, а через два дні по тому до Дрездену в'їхали на автах перші большевицькі розвідувальні відділи. Потім під'їхало трохи червоного війська, і з малими бойовими сутичками (незначний бій на Ельбі біля Королівського муру та на Новому Зедлеці), Дрезден цілковито був опанований большевиками. Брали його т.зв. „катуковці" — війська збірної, в переважній більшості своїй штрафної, отже, злочинної дружини генерала-полковника Катукова — двічі орденоносного червоного генерала. Ця армія звалась „1-ю танковою.

І того першого дня, коли військо Катукова вступило до Дрездену, рідко можна було зустрінути на вулицях, завжди багатолюдного, Дрездену німця чи німкеню. Тільки з вікон, із бальконів, із мансард, під впливом жаху, нагнаного пропаґандою комуністичної аґентури, повивішувало налякане населення червоні ганчірки, прапорці, а подекуди, через брак червоного шмаття — білі полотнища — ознаки мирности настроїв переможених.

І тут почалося практичне здійснення гасла кремлівського вождя — „добити в барлозі". Виявилося воно беззастережними грабунками населення, розбоєм, насильством над жінками всякого віку. Найбільше в ці дні чути було червоноармійські вигуки:

— Дайош ур! (годинника).

(Дальше буде)

Ювілей 75-літнього існування Наукового Товариства ім. Шевченка

(Комунікат для українського громадянства за океаном).

В часі найбільшого культурного гніту в Україні під Росією, коли указом царського уряду заборонено було щонебудь друкувати українською мовою, дня 11 грудня 1873-го року прийшло на світ Наукове Товариство ім. Шевченка, що саме нині діждалося свого 75-літнього ювілею знов серед безприкладного гніту української культури з боку російської червоної влади.

Само повстання Наукового Товариства було спричинене тим культурним гнітом царської Росії зперед 75 літ. Не маючи змоги щонебудь друкувати в українській мові під Росією, кращі сини українського народу по обох сторонах Збруча, в своїй журбі за майбутність української культури постановили створити осередок для українських видань на цій частині української землі, що користала з конституційних свобід, себто на австрійській Україні. Тим способом повстало у Львові в грудні 1873 року „Товариство ім. Шевченка" як літературне товариство для попирання друку українських книжок.

Ця видавнича централя українських книжок під протекторатом Товариства ім. Шевченка проіснувала до 1892-го року причиняючись до зросту української культури до цього ступня, що статут „Товариства ім. Шевченка", як літературного Товариства показався за вузьким. Тоді Товариство Шевченка перемінилося в „Наукове Товариство ім. Шевченка", прибираючи характер та організаційні рямці Української Академії Наук.

Зроблений крок показався незвичайно щасливим. Він відповідав зрештою вже піднесеному культурному рівневі українського народу. Наукове Товариство ім. Шевченка стало відтепер централею наукових дослідів над українським народом. Це була кузня, де творилася українська культура, де діставала солідні основи ідеольогія самостійної української нації, окремої від москалів та поляків.

Наукове Товариство ім. Шевченка гуртувало в рядах своїх дійсних членів, культурних каменярів нації, дослівно всі щонайкращі духові сили українського народу по обох сторонах Збруча. Немає в новочасній історії одного корифея духа, що не був би стисло звязаний з Науковим Товариством ім. Шевченка.

Впродовж 75 літ свого існування в рядах робітників та співробітників Наукового Товариства ім. Шевченка були всі великі українці без огляду на кордони та навіть без огляду на свій світогляд. Між дійсними членами тої установи видніють такі імена, як Володимира Антоновича, Олександра Кониського, Михайла Грушевського, Івана Франка, Івана Пулюя, Юліяна Романчука, Костя Левицького, митрополита Андрея Шептицького, аж до теперішнього митрополита-вязня Йосифа Сліпого включно.

Здавалося б, що це люди таких різних світоглядів як рідко, одначе всі вони мали одно спільне, що були духово великими та докладали один за одним, кожен свій могутній бльок духового дорібку до збудування української нації, яка по 75 літах посягає вже по найвищий ідеал кожного народу, по власну державу, хоч всі діявольські сили сприсяглися на саме її існування.

Нині, в часі найтяжчої проби українського народу, що мабуть вже буде останньою, Наукове Товариство ім. Шевченка опинилося на вигнанні, одначе не зложило воно духової зброї, не спустило вниз свого прапора, на якому виписані такі світлі імена українського народу. Наїзник відібрав від Наукового Товариства ім. Шевченка всі його матеріяльні добра, мільйонові вартости, набуті щедрими жертвами українців всіх земель, одначе не відібрав він скарбів духа, створених Науковим Товариством — української національної ідеї. По всіх великих бібліотеках світа від Львова до Парижа, Лондону, Ню Йорку чи Токіо пишаються понад 600 томів суто наукових видань про український нарід, що донині є його амбасадорами та доказом його зрілости як великої нації на сході Европи.

Нині Наукове Товариство зі своєї скитальчої кватири в Мюнхені в Німеччині проголошує громадянству свій 75-літній ювілей. Ювілейні торжества в Европі та за океаном буде Наукове Товариство обходити в місяці свого Патрона, Тараса Шевченка, себто в березні 1949.

Американський Відділ Наукового Товариства ім. Шевченка, що як культурна корпорація вже більше як рік тому повстав в Ню Йорку, передає оце українському громадянству за океаном, що Головна Управа Наукового Тов-а ім. Шевченка в Европі постановила на час лихоліття на українських землях перенести свій осідок до Америки, до міста Ню Йорку, щоб у свій час повернути знов на рідні землі, вільної вже та самостійної України.

Завданням Американського Відділу Наукового Товариства ім. Шевченка є згуртувати українські найкращі культурні сили за морем та приготовити гніздо на американській землі для тої нині найстаршої та найбільше заслуженої установи українського народу.

Виконуючи перше завдання, Головна Управа Наукового Товариства ім. Шевченка займенувала вже ряд американських вчених українського та неукраїнського роду своїми дійсними членами, надаючи їм найвищу почесть в ділянці української культури. **Дійсними членами Наукового Товариства ім. Шевченка** з неукраїнців стали: проф. **Кларенс Маннінг**, проф. **Джордж Симпсон**; з українців: **Константин Андрусишин** з саскачеванського університету, проф. **Микола Гайдак** з міннесотського університету, **Василь Галич**, зі стейтового каледжу в Супірор, Вск. та д-р **Мирослав Сенкусь**, хемік з Тер Гот, Інд. В приготуванню є ще іменування других культурних діячів за океаном, українців та неукраїнців.

Згідно з пляном Головної Управи Наукового Товариства ім. Шевченка Американський Відділ НТШ проголошує, що в місяці березні відбудуться ювілейні торжества Наукового Товариства ім. Шевченка по важніших осередках Америки. Було б найкраще, коли б торічні свята в честь Тараса Шевченка получити з ювілейними торжествами тої установи, яка найкраще Заповіт Генія українського народу перевела в життя. Перше таке торжество відбудеться в осідку Американського Відділу, в Ню Йорку.

Чистий прихід з тих ювилейних свят прохається призначутати на Ювілейний Дар Наукового Товариства ім. Шевченка. Дальші відомості про ювілейні обходи будуть подавані в пресі.

Всяку кореспонденцію в справі 75-літнього Ювіл[illegible] НТШ спрямовувати слід на [illegible] адресу: Shevchenko Scientific Society, 50 Church St., R. 252 — New York 7, N. Y.

За Американський Відділ НТШ:
Д-р Микола Чубатий, голова; **о. Лев Чапельський**, скарбник; **Д-р Роман Осінчук**, секретар.

УКРАЇНСЬКА УЧАСТЬ В СВЯТКУВАННІ „КРИСМЕС ЕРАВНД ДИ ВОРЛД" В ШІКАГО.

Як уже було подано в „Свободі", шікаговський „Мюзеум оф Сайєнс енд Індострі" влаштовує від 7 років „Крисмес Еравнд ди Ворлд", що триває 16 днів, з тим, що кожна національна група має свій день. Українці мали цього року до розпорядимости день 4-го грудня. Пополудні дали діточу виставу „Модер'с Тір Драп", а вечером виставляли двічи „Різдво в Україні", написане о. Омеляном Мициком та перекладене разом з п-нею Марією Дуркевич на англійську мову. В програму входили виступи двох хорів, якого члени є парафіянами укр. прав. церков в Шікаго та Гемонд, Індіяна. Мішаним хором обидвох парафій диригував о. Павло Дармоць. Мужеським хором міста Шікаго диригував п. Олександер Юрченко. Свята вечера, коляди, народні пісні та танки зробили на численних присутних велике враження. Управитель музею дав українцям перше признання. В притворі Музею ще сьогодні пишається „Українська ялинка", прибрана п-нею М. Фуркевич на старокраєвий лад. В ресторані видніє напис по англійськи: „Сьогодні подаємо українські потрави". На картині бачимо співаків і дітей; зправа є о. Мицик, а зліва о. Дармоць.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Деякі завваги з приводу „Листопадового Свята".

Старанням філії Українського Конгресового Комітету відбулася в залі Українського Горожанського Клубу при Норт Френклин Ст. 7 листопада „Академія Листопадового Свята". Програма добірна, велика гарна заля, святочний настрій численної публики — все те вже на вступі заповідали, що це буде величаве свято.

І напевно все було б імпозантне, як би не деякі засадничі відхилення, як самих виконавців програми, так і публики.

Почнемо від публики. Чому ми вже раз не навчимось, що не можна оплескувати національних гимнів? Обовязково треба це занехати.

На святочних академіях треба бути в святочному настрою і вшанувати подію якнайбільшою повагою, подібно, як це діється в домі молитви. Це засада прийнята в культурному світі.

Підчас виконання програми раділа, але подекуди й сумувала душа. Раділа добрими сторінками, а сумувала над недомаганнями, яких не можна поминути мовчанкою. Ось додаткова пісня про циганів, відспівана мужеським хором, викликала оплески, по проспіванні: „Гайда: Гайда! Гайда! Да Да". Таким був теж стрілецький марш, що його названо „полька", а ще більше додаткова пісня солістки про „молодиці коралі і так далі".

Не потрібно теж у святочній промові давати приклади героїзму з боротьби чужого народу в Азії, коли ми зійшлися склонити голови перед нашими рідними героями, яких так багато. Теж не потрібно маркувати провінціоналізму, коли це свято святкує увесь український загал, незалежно від того, що події відбулися тільки в Галицькій Земл.

Це тих кілька щирих, хоч може й терпких завваг.

Згадати треба добре виконання хорових продукцій, деклямацій ,особливо високоякісних музичних продукцій Аделайни й Еленори Кульчицьких і Любки Головатої. Раділа душа при цім, як і при виступі музичної капелі під управою П. Вільчинського.

Присутний.

БОСТОН, МАСС.

Листопадове Свято.

В неділю, дня 21 листопада українська катол. парохія в Бостоні відсвяткувала 30-літний Ювилей Українського Зриву до волі й державної самостійности. Свято розпочато американським гимном. Парох, о. Григорій Том, сердечно повитаний, говорив українською мовою, яка ціль святкування таких великих подій та візвав присутних повстанням з місць віддати честь і пошану упавшим героям за волю України.

Реферат в англійській мові виголосила знана всім нам адвокатка, п-на Анна Чопик, зясовуючи пропамятні події, що відбулися на українських землях в часі історичного зриву українського народу до волі, коли в городі князя Льва повівав жовто-блакитний прапор. Недовгий час, казала бесідниця, коли він знов там засяє. Публика нагородила цю промову гучними оплесками. Потім на сцену вийшов в гарних українських народніх строях парохіяльний мішаний хор, під батутою пані Гелени Сидоряк Гер та відспівав вязанку стрілецьких пісень, як з „Бережан до кадри", „Ой у лузі червона калина", „Хлопці алярм" та „Журавлі". Хор вивязався із свого завдання дуже, а дуже вдоволяюче, одержуючи за свою працю оплески вдоволеної публики. П-ні Сидоряк Гер, дочка бл. п. о. Евстахія Сидоряка, покінчивши вокальні студії, працює безплатно із своїм хором над поширенням української пісні, даючи концерти та виступи при католицькій церкві в Бостоні.

Головний реферат виголосив д-р Богдан Кондра при зеленій могилі з березовим хрестом і з дубовим вінцем, з котрого звисали жовто-блакитні стяжки з написом: „За волю Борцям України". Над гробом видніє прегарний Тризуб, прикрашений українськими рушниками, вишитими панями Кондра та Турчин, котрі пережили всякі знущання ворогів та недавно розпочали нове життя на вільній землі Вашингтона.

Д-р Кондра вказуючи на стрілецьку могилу, казав, що такими могилами слави покрита вся українська земленька. Ц могили поляглих наших героїв, котрі віддали своє життя за нас, за долю, і волю України. Нині лютий ворог викинув кістки із тих могил. Потім промовець згадав за Перший Листопад у Львові, де він жив, а потім зупинився на новітній боротьбі Української Повстанчої Армії — УПА — славних нащадків Українських Січових Стрільців та героїв зпід Крутів та Базару. Був час, коли гриміла січова слава і прийде час, коли вона знов загремить, а тоді встане наша заплакана мати та притулить своїх діточок. Першу частину свята закінчила гарною грою на фортепіяні пані Уршуля Григірчук.

Після 15-мінутової перерви зачалась друга частина, на яку склались виступи дітей та хору. Дуже мило та з чуттям віддеклямувала маленька Кароліна Модж вірш „Слава Україні". Рівнож, маленька Іруся Турчин віддала знамениту вірш „Україно моя мила", як також Іруся Кондра прегарно віддеклямувала вірш „Україно, Україно". Богдан Турчин бадьоро по козацьки виголосив вірш „Я є українець". На кінець Богданна Кондра зворушливо віддеклямувала „В журбі я сонцю не радію". Діти Турчинів та Кондрів ще не дуже довго тішаться волею Америки. Тому гарною і чистою дорогою мовою віддали свої вірші, а публика так зраділа, що діточки тричі виходили дякувати за оплески. Хор просівав ще „Козака несуть". „Гей ви стрільці січові". Тут усі діти в присутности хору на сцені із сумом виголосили відповідну до могили деклямацію та цвіточками прибрали цілу стрілецьку могилу. Клячучи з похиленими головами шепотіли надгробні молитви, а хор співав „Боже Великий, Єдиний". Місцевий парох о. Том уміло переповів долю і недолю наших скитальців в Европі та візвав до жертви. Збірка принесла $84. з чого половину призначено на скитальців.

Укладом програми та її перепровадженням займався д-р Корецький, прибувший із скитальщини, котрому віддано весь пройд свята.

Не від речі оуде згадати, що діточки своїм сумом та прикрашенням могили так захопили гостей, що багато не могло здержатись від сліз. Свято закінчено національним гимном „Ще не вмерла Україна".

Гість.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

УВАГА! ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

СТАРАННЯМ 24. ВІД. СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, 19. ГРУДНЯ (DECEMBER 19, 1948)

в годині 3:30 пополудні

В У. Н. ДОМІ, 214 FULTON ST., ELIZABETH, N. J.

ЗАГАЛЬНЕ ГРОМАДСЬКЕ ВІЧЕ

Головний, дуже цікавий для громадян, реферат виголосить **п-ні Дарія Ребет**, европейська делегатка на Український Всесвітній Жіночий Конгрес, що відбувся в Филаделфії.

Просимо все громадянство взяти участь в тім вічу.

Комітет.

НА БАЖАННЯ

багатьох покупців адміністрація „Свободи" вже має цього року на продаж

Нові Різдвяні Картки

У ФОРМІ КНИЖЕЧКИ В КОВЕРТАХ

Вони є виготовлені на підставі оригінальних взірців відомого маляра Мироша. Картки є в пятьох кольорах з гарними українськими святочними побажаннями.

Ціна одної картки 15 центів

Дванадцять карток за $1.50

Замовлення просимо слати враз з грішми витинаючи понижчий купон.

Імя ....

Адреса ....

П. Стасюк

124

ПЕРША ЕВЕНЯ, НЮ-ЙОРК, 3.

(між вулицями 7.ою а 8.ою)

МАСАРСЬКО-РІЗНИЦЬКА ФІРМА

виробляє у своїм склепі

ПЕРШОЇ ЯКОСТИ ВИРОБИ МАСАРСЬКІ

як теж продає ріжнородні

СИРОВІ МЯСИВА

ФІРМА П. СТАСЮКА існує вже понад 25 років, що завдячує в першу чергу вдоволеним покупцям.

СКЛЕП ОТВОРЕНИЙ КОЖНОГО ДНЯ ДО 6-тої ГОДИНИ ТОЧНО.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. Згода, від. 358, повідомляє всіх своїх членкиць, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі, 2255 Вест 14. вулиця. Просимо всіх членкиць прийти і вислухати звітів уряду за цей рік і вибрати уряд на наступний рік. Будуть також обговорені пляни на будуче для добра нашої організації. Довгуючих членкиць просимо вирівнати свій довг. — За уряд: Анна Гавриляк, предс.; Параскевія Молотець, рек. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Річні збори Бр. св. Йосафата, від. 217. відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 2. пополудні точно, в гали парафіяльній, 303 Гудсон ул. Приявність всіх місцевих і позамісцевих членів і членкиць є конечна, бо є важні справи до полагодження: 1) читання і поправлення статуту Братства, котрий буде обовязувати кожного члена в 1949 році; 2) вибір уряду на 1949 рік. Уряд взиває всіх довгуючих членів прийти на ці збори і вирівнати свої залеглости; як що цего упімнення не послухаєте, будете суспендовані. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шургот, кас.; А. Іванів, секр.

ГАНОВЕР, ПА. — Бр. Преобр Господнього, від. 29, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 2. пополудні, в галі церковній. Уряд просить всіх членів прийти на ці збори. — М. Малищак, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. — Бр. св. Михаїла, від. 357, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 2. пополудні, в домі де звичайно. Всі члени обовязані прийти на час. — А. Возний, секр.

MAHANOY PLANE, PA. — St. Dimitria Branch 28 will hold regular **yearly meeting** for election of officers on sunday, December 19, a 1:00 P.M., at the St. John's Greek Catholic Church Hall of Maizeville, Pa. All members requested to attend. — N. Bobyock, Pres.; J. Galida, Sec'y

ПІТСБУРГ, ПА. — Тов. Рогатинщина, від. 396, повідомляє своїх членів, місцевих і позамісцевих, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 3. пополудні, в домі F. Culupy під ч. 2328 — 2. Еве. Просимо прийти на означений час, бо буде звіт уряду і вибір уряду. Ті члени, що замовили календар УНС на 1949 рік, отримають на зборах. Просимо привести на збори нових членів. — За уряд: І. Драпала, предс.; F. Culupa, кас.; І. Слободян, секр.

ДОНОРА, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 232, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться 19. грудня, в год. 1:30 попол., в литовській гали. На цих зборах буде звіт зцілого року і вибір уряду на 1949 рік. Просимо тих українців, котрі ще не є членами У. Н. Союзу, аби прийшли, а їх щиро привитає братський уряд. — Т. Газдайко, пр.; Ю. Годзик, кас.; І. Пандрак, секр.

БОФАЛО, Н. Й. — Бр. св. О. Николая, від. 127, повідомляє членів і членкиць, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в гали гр.-кат. церкви, зараз по Сл. Божій. На зборах буде вибраний уряд на 1949 рік. — П. Володка, секр.

МІКІС РАКС, ПА. — Бр. св. Володимира, від. 91, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 12:30 пополудні, в гали У. Н. Дому. Просимо членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів просимо вирівнати свої вкладки. На зборах буде вибір уряду на 1949 рік. — За уряд: В. Кремін, предс.; П. Паньчак, кас.; В. Рудавський, фін. секр.; Д. Андрейчин, рек. секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Тов. ім. Ст. Мельничука, від. 331, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 2. пополуд. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде звіт уряду і контролі за цей рік, та вибір уряду на 1949 рік. — М. Ключка, предс.; П. Чопек, кас.; А. Романюк, секр.

КАРНЕГІ, ПА. — Річні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 384, відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 2. пополудні, в галі церковній. Буде звіт урядників і вибір уряду на 1949 рік. Потреба вимагає, щоб кожний член хоч раз на рік прийшов на збори. Хто хоче мати календар У. Н. Союзу на 1949 рік, хай прийде і замовить, то разом вишлемо замовлення. — За уряд: І. Головатий, предс.; З. Чайка, кас.; М. Ліпінський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. Дністер, від. 361, повідомляє, що **річні збори** відбудуться в суботу, 18. грудня, в шкільній авдиторії свц Юра, 217-219 Іст 6. вулиця, точно в годині 8. ввечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори та вибрати уряд на 1949 рік. Також буде фінансовий звіт за цілий рік. — За уряд: В. Павлів, предс.; Н. Левкович, кас.; П. Кучма, фін. секр.; С. Левко, рек. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Річні збори Тов. У. Н. Дому, від. 316, відбудуться в суботу, 18. грудня, в годині 8. ввечір. На цих зборах буде вибір уряду на 1949 рік. Просимо всіх членів і членкиць прийти на ці збори. — В. Гнатків, гол.; П. Ковтун, кас.; М. Парута, фін. секр.; В. Іванців, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. Запорожська Січ, від. 117, повідомляє всіх членів, місцевих і позамісцевих, що **річні збори** відбудуться в суботу, 18. грудня, точно 7. год. вечором, в салі св. Юрія, 28 Іст 7. вулиця. Просимо всіх членів прийти на час, бо є важні справи. Почуєте звіт урядників і буде вибір уряду на 1949 рік. Просимо довгуючих членів вирівнати свої залеглі вкладки, позаяк будуть суспендова. Пригадуємо членам, котрі ще не зложили на Пресовий Фонд „Свободи" і не замовили Ювилейного Календаря на 1949, хай зроблять це на цих зборах. — Уряд.

БРОНКС, Н. Й. — Річні збори Тов. Любов, від. 298, відбудуться в суботу, 18. грудня, в год. 8. ввечір, в церковній галі, 1745 Вашингтон Еве. — В. Морозович, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Уряд Бр. св. Николая, від. 369, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в год. 5. ввечір. Просимо всіх членів прийти хоч раз в рік на збори і вислухати звітів урядників і контрольорів за цей рік та вибрати уряд на наступний рік. Просимо також членів вирівнати свої залеглі вкладки до кінця цего року. — За уряд: І. Березяк, предс.; С. Новацький, кас.; М. Куба, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх членкиць і членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в гали парафіяльній, 803 Фронт ул., в годині 2. пополудні. Просимо членів прийти хоч раз на рік на збори, вислухати звітів урядників на цілий рік та вибрати уряд на 1949 рік. Рівнож просимо тих членів, що платять річно і мають цего місяця платити, не затягати до останнього дня. Довгуючих членів взиваємо вирівнати свої залеглости цего місяця. — За уряд: В. Ракочий, предс.; І. Рудакевич, кас.; . Федорак, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 2. пополудні, в гали церковній. Просимо всіх членів явитись на ці збори, заплатити свою належитість цего місяця. Довгуючих членів напоминаємо конечно сповнити свою залеглість бодай в останнім місяці, бо інакше будуть суспендовані. — За уряд: І. Савчак, Н. Крупа, І. Маркович.

СТЕМФОРД, КОНН. — Річні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 2. пополудні, в церковній галі на Грінвіч Еве. Просимо всіх членів і членкиць, місцевих і позамісцевих, прийти точно на час, бо буде звіт уряду і контр. комісії та вибір уряду на 1949 рік. — За уряд: В. Карий, предс.; В. Блащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбудуться в неділю, 19. грудня, в парафіяльній салі, 74 Геррис Еве., в огдині 1. пополудні точно. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо будуть важні справи до обговорення і полагодження. Також на цих зборах буде вибір уряду на 1949 рік. Просимо членів старатися вирівняти свої вкладки якнайскорше цего місяця тому, щоб секретар міг вислати до гол. канцелярії до 25. грудня. -- В. Кушнір, предс.; І. Кокольський, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Подаємо до відома членам і членицям, що місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, відбудуться в суботу, 18. грудня, в льокали У. Н. Дому, 237 Говп Еве. Довгоючі члени мають вирівняти свої вкладки, бо треба приготовити книжки для контролі. Поч. зборів год. 7. ввечір. — За уряд: М. Припхан, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Тов. Любов, від. 370, повідомляє членів і членкиць, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, точно в годині 2. пополудні, в церковній гали, 127 Парк ул. На ці збори повинні явитись усі члени та вирівнати свої вкладки і вибрати уряд на 1949 рік. Також пригадуємо, що Свобода проводить кампанію за доплатою, тому прсоимо членів, котрі ще не доплатили, щоб зложили свою добровільну доплату на цих зборах. — За уряд: П. Толяник, предс.; В. Колесняк, кас.; Р. Голубович, фін. секр.; К. Марущак, рек. секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 347, відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 1. пополудні, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є справи до полагодження. Контр. комісія дасть звіт за 6 місяців з діловодства, відтак буде вибір уряду на 1949 рік. Просимо прийти на означений час. — С. Патен, предс.; С. Пелехатий, кас.; Г. Тимчій, секр.

АСТОРІЯ, Л. Й. — Бічні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 18. грудня, в год. 7:30 ввечір, в гали У. Д. Гор. Клюбу, 31-14 30. Еве. Просимо всіх членів і членкиць явитися на ці збори, бо маємо важні справи до рішення. Буде звіт уряду і контр. комісії за цілий рік та вибір уряду на 1949 рік. Довгуючих членів просимо вирівнати свій довг. Не явившийся на збори член підлягає карі згідно зо статутом. — За уряд: М. Ґалан, предс.; Г. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 1. пополудні, в домі Тов. Горожан, 847 Норт Френклин ул. Просимо членів прийти на ці збори, де почуєте звіт урядників і контр. комісії та виберете уряд на 1949 рік. — С. Чорномаз, секр.

НАЙСТАВН, ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Володимира, від. 105, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 3. пополудні, в Словенській галі, 4223 Вейн Еве. Взиваємо всіх членів прийти на час, бо буде вибір уряду на 1949 рік, а контр. комісія дасть звіт. Просимо членів принести добровільну датку на часопис Свободу. Довгуючих членів просимо вирівнати свої довги перед Новим Роком. — а уряд: О. Волчек, предс.; Д. Слободян, фін. секр.; С. Слободян, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від 170, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. грудня в год. 6. вечером, в У. Н. Домі, 183 Фліт вул.. Обовязком кождого члена прийти, щоби без довгів можна замкнути книжки за 1948 рік. -- І. Баранік, предс.; О. Логин, кас.; І. Грабар, секр.

ВОТЕРВЛІЄТ, Н. Й. — Бр. св. О. Николая, від. 13, повідомляє всіх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 19. грудня, в год. 2. попол. Вибір уряду на 1949 рік відбудеться 2. січня 1949, в Укр. Клюбовій Гали, в годині 2:30 попол. По зборах буде гостина для членів. Приведіть зі собою нових членів і вписуйте свої діти в члени У.Н.Союзу. І. Урбан, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Тов. „Зоря", відділ 69, відбудуться в суботу, 18. грудня, в год. 8 вечером, в церковній галі св. Юрія, під ч. 28 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на збори. — М. Ликтей, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. І. Франка, від. 97, відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 2. пополудні, при 47 Говп Еве. Кожний місцевий і позамісцевий член повинен бути на цих зборах щоб вибрати уряд на 1949 рік. — В. Бродський, предс.

САВТ ДЕРФІЛД, МАСС. — Тов. Галицька Січ, від. 207, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в гали церковній, зараз по Службі Божій. Просимо всіх прийти, бо є важні справи до полагодження і буде вибір нового уряду на 1949 рік. — В. Годима, предс.; Я. Романюк, кас.; М. Рева, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. — Тов. Вільні Козаки, від 116, повідомляє своїх членів і членкиць, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в українській гали 824 Аделайн вул., в год. 3. попол. На деннім порядку буде, звіт уряду з цілого року, звіт контрольної комісії і вибір уряду на 1949 рік. Дуже важні справи до полагодження, отож приустність всіх членів і членкинь конечна. Кампанія приєднування нових членів удалася з надвишкою. З новим роком зачнем нову кампанію, тому просимо наших членів старатись приєднувати нових членів і вписувати своїх дітей, бо це є наш народний і Союзовий обовязок. Також буде збірка на Пресовий Фонд „Свободи", як також буде предложена справа скитальців. Довгуючі члени нехай вирівнають свої залеглості до кінця року. — За уряд: М. Скурняк, предс.; М. Думанський, кас.; П. Стадник, секр.

ДЕНБУРИ, КОНН. — Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 381, відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 2. пополудні, вдомі предс. Йосифа Вовка, 20 Сомерс ул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на час, бо маємо багато важних справ до вирішення, і буде вибір уряду на 1949 рік. Не приявні члени на цих зборах будуть покарані. — М. Маркович, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Цим повідомляємо, що місячні збори Тов. „Жидачів", від 393, відбудуться в суботу, 18. грудня, під числом 120 Іст 7. вулиця, в Домівці ОДВУ, в год. 8. вечером. Просимо всіх членів і членкиць прийти на ці збори і вирівнати свої вкладки, щоби 1948 рік гарно закінчити. Маємо дуже важні справи скитальців, як рівнож може будуть присутні з міста Жидачів, Зах. Україна наші рідні. — За уряд: І. Дубик, предс.; Е. Баланда, кас.; М. Литвин, секр.

ПЛЕЙНФІЛ, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. І. Франка, від. 372, відбудуться в суботу, 18. грудня, в год. 7. вечером, в домі 122 Ліберти Ст. Просимо всіх членів і членкиць прийти бодай раз врік, бо маємо багато, справ до полагодження і буде вибір уряду на 1949 рік. Довгуючі члени повинні вирівняти свої вкладки, щоби не перетягати довгу на наступний рік. І. Головка, предс.; В. Реновець, кас.; Й. Ярема, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Тов. А. Бовчевського, від. 10, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 19. грудня, зараз по Службі Божій, в гали парохіяльній. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи, як також буде вибір уряду на 1949 рік. Також просимо членів старатись приєднувати нових членів, бо наш відділ стратив 5 членів. — За уряд: Г. Рутас, предс.; В. Глива, секц.

ГАРТФОРД, КОНН. — Річні збори Бр. св. І. Хрестителя, від. 277, відбудуться в неділю, 19. грудня, в год. 2. попол., в гали церковній, 23 Yalnut St. Обовязком всіх членів і членкиць є прийти на означений час, бо будуть важні справи до полагодження, а також вибір уряду на 1949 рік. Довгуючих членів просимо вирівнати свою залеглість. — П. Курко, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Повідомляється всіх членів Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19-го грудня в год. 1. попол, в гали церковній. Обовязком всіх членів є прийти на ці збори на означений час, бо буде звіт уряду і контрольної комісії та вибір уряду на 1949 рік. Довгуючі члени повинні прийти і вирівнати свої довги перед новим роком. — За уряд: М. Загоройко, предс.; М. Колодруб, кас.; Ст. Колодруб, секр.

ГЕЙЗЛЕТОН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 19. грудня, в год. 1. попол., в українській гали, під ч. 74 Лаурел. Кождий член щоб прийшов на час. Довгуючі члени щоб вирівнали залеглі вкладки, бо впротивнім разі будуть суспендовані. — В. Шипула, предс.; О. Костюк, секр.

ТАВТОН, МАСС. — Тов. ім. Т. Шевченка, від. 122, повідомляє своїх членів і членкиць, що збори, відбудуться в неділю, 19. грудня в Тов. домі, 14 Мепел Ев., в годині 2:30 попол. Просимо усіх членів, щоби були приявні на означений час, бо буде вибиратися новий уряд на 1949 рік. Просимо також тих членів, котрі довгують, щоби вирівнали свої залеглости сего місяця, бо в противнім разі будуть суспендовані. — За уряд: М. Попович, предс.; Х. Салат, кас.; К. Сідзінський, секр.

ДЕРБИ, КОНН. — Тов. Запорозька Січ, від. 23, повідомляє всіх своїх членів і членкиць, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 2. попол., в галі де звичайно відбуваються збори. Буде вибір уряду на 1949 рік. Просимо всіх членів прийти на збори, хоч раз на рік, ми хочемо побачити своїх членів поки жиють. Є інші важні справи до полагодження. — За уряд: Т. Захаревич, предс.; А. Прескавич, кас.; І. Бінковський, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, відділ 239, відбудуться в суботу, 18. грудня, точно в годині 8. вечером. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від години 6:30 вечером. Приявність усіх членів обовязкова. — Уряд.

ВИЛКС БЕРІ, ПА. — Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю 19. грудня зараз по Службі Божій, в гали парохіяльній. Просимо всіх членів прибути на збори як також при кінци року вирівнати свої залеглости. — П. Герман секр.

СТІННІ КАЛЄНДАРІ

НА 1949 РІК.

Чудові Краєвиди; Патріотичні; Релігійні; Любовні; дівчата і діти в різних позах. Свята зазначені червоно, пости зазначені рибою.

● **КАЛЄНДАРІ** продаємо подрібно і гуртовно. Для шторників і організацій друкуємо на календарях їх фірму. Ціна одного календаря з пересилкою 30 ц. 12 календарів $3.00. 25 календарів $5.00. 50 канлендарів $9.00. 100 календарів $16.00.

● **РІЗДВЯНІ КАРТКИ** „Христос Раждається", у формі книжечок з відповідними віршами. Ціна за дозин 60 ц. 50 карток $1.75. 100 карток $3.00 з пересилкою.

● **ІСТОРІЯ УКРАЇНИ** в образах. Прекрасний образ в 10-ох красках, розмір 27x34. Ідеально видана хронольогія українських князів і гетьманів, Галицької, Волинської і Литовської династії від 914 до 1768 року. Варта мати один образ на памятку. Ціна $1.75 з пересилкою.

● **СТЕМПОВАНА** на канві подушка на канапу, дуже гарний взорець в кількох красках, разом з нитками $2.00.

● **КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ** з найліпшого гірського зілля, на недомагання жолудка, печінки і нирок. **Велика пачка коштує 50 ц.**

● **ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ,** природне средство припоручають тим, що терплять на впертий кашель, біль горла і задуху. Пачка коштує 50 ц.

● **ЛАДАН** для церковного ужитку, фунт $1.00.

C. O. D. не висилаємо.

Замовлення посилайте до:

UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St.,
New York 3, N. Y.

ПРАЦЯ

Потрібно ЖІНКИ, у віці 30—40, зі здоровими очима, до шиття при футрах. Не треба досвіду, а треба вміти шити іглою. Платня згідно з умовою. Голоситись:

Г. КОВЕРДОВИЧ.
434 E. 6th St., New York, N. Y.
SPring 7-3566.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697.

Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні, X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів. **Офісові години: В будні 10—7 P. M. В неділі: 11—1 P. П.**

АДВОКАТ ФРАНКО ПЕТРО, котрий покінчив вищу школу в Ужгороді і приїхав до Америки 1943 р. і почав ходити до Меріленд Університету, який покінчив, відкрив свою

АДВОКАТСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ
2100 E. Monument St., Baltimore, Md.
Telephone: PEabody 1112

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

КУРТІС БЕЙ, МД.

Хто з наших українців хотів би купити добрий бизнес,

CONCRETE BLOCK PRODUCTS,

добрі машини, виробляється дві тисячі цегол денню, оперує тільки чотирьох людей; 2 троки: один „домп" трок, а другий „флет" до розвожения ордерів; все, що належить до продукції разом з контрактами. Голоситись до:

THE BOULEVARD CONRETE BLOCK PRODUCTS CO.,
1630 Ceddox St., Baltimore, Md.

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ЩАДІТЬ дещо з вашого обезпечення.

Ми уладжуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за ___ **$150.00**

У випадку смутку в родині кличте:

KAIN MORTUARIES, INC,

Найбільший український погребовий зарядчик в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6762
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone: EL. 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребами по ціні так низькій як ___ **$150**

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577

АДВОКАТ **МИХАЙЛО РАДИК**

повідомляє загал, що по довшій державній службі, наново відкрив свою

Адвокатську Канцелярію

де перепроваджує всякі справи: судові, спадкові, розводові, іміграційні, податкові і т. д. Займається продажею домів і бизнесів.

Вдаватися або писати на адресу:

MICHAEL RODYK
Attorney & Counsellor at Law
45 East 17th Street New York 3, N. Y.
Телефон: ALgonquin 4-2090.

НАЙНОВІШІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ
Columbia

Вони Вас забавлять, розвеселять і пригадають давні веселі часи в старім краю. — Рекорди Гуменюка повинні бути в кожній українській хаті. Самі їх слухайте і хай Ваші діти привикають до української пісні. — Діти, купіть родичам поніжчі рекорди, мама, або тато будуть веселі. — Замовляйте їх за числами:

27401 Стрийська Коломийка, — Гуменюка.
27400 Укр. Два Кроки. — Ой піду я шіхер віхер.
27399 Коломийка Повітова, (про всі повіти).
27397 Кавалер під вусом. — Вдовин Син.
27396 Весільний барвінок. — Чорнобривка.
27384 Козак за Дунаєм. — Роза, танець.
27383 Весільний віват, часть І. і ІІ.
23360 Зачепився ковбасою. — Ти мій короваю.
27320 Кавалок грунту. — Пісня наймита (комічна).
27318 Канадійська Коломийка. (Дві частини).
27351 Радехівська Коломийка. — Питається мати сина.
27305 Фармерська Коломийка. — Бородата.
27304 Шлюб сироти. — Бідна наймичка.
27297 Надвірна Коломийка. — Камінецька.
27291 Вальц в горах Карпатах. — Перепелиця.
27264 Марш Галицької Армії. — Зелененький.
27257 Аркан. — Гуцульська Коломийка. Співає Т. Свистун.
27250 Пісня сироти, часть І. і ІІ.
27247 Весільні жарти. — Козак з Підволочиськ.
27242 Золочівська Коломийка. — Чом дуб не зелений?
27228 Багатське весілля, часть І. і ІІ.
27219 Чотирнадцятий рочок смутний настав (пісня).
27218 Танець, полька, з Галичини. Томаса.
23197 Козак Завидія. — Метелиця.
27071 Чабан Гуцулка.— Гуменюка.
27050 Ой вишеньки черешеньки. — Від куточка.

Рекорди до танців Авраменка 27251-2-3-4-5-6.

ВСІ ПОВИЩІ РЕКОРДИ НАЙНОВІШОГО ВИПУСКУ.

Надаються на всі комбінації, що сами міняють.

Одна рекорда 75 цнт. (Всі 26 рекордів за $20.00 й голки в додатку).

13 ВЕСЕЛИХ РЕКОРДІВ Є. ЖУКОВСЬКОГО $9.00:

1. Забава в стодолі. 2. Ой не спиться, не лежиться. 3. Їзда на европляні. 4. Як я добрався до Америки. 5. Кажуть люди. 6. На каміню мармуровім. 7. Було тай нема. 8. Люлька-файка. 9. Зводини-Толока. 10. Презент з Европи. 11. Пристріт-Лобода. 12. Фальшиві сльози. 13. В день по весіллю.

Хто бере більше як 10 рекордів, тому самі оплачуємо пересилку. Хто бере менше, присилайте 10 центів на кожну рекорду. За рекордами до танцю пишіть по катальог. **Буваєте в Ню Йорку вступіть до Сурми,** або зараз пишіть, щоб Ви мали рекорди на Свята.

SURMA

11 E. 7th STREET (bet. 2 & 3 Ave's) NEW YORK 3, N. Y.

ПОХОРОН

жовніра американської армії

МИХАЙЛА ДОЛЯ

сина Дмитра і Павліни Доля

З НЮАРКУ,

— відбудеться —

в суботу, 18-го грудня 1948 р.

в годині 9-тій рано

З ПОГРЕБОВОГО ЗАВЕДЕННЯ МИРОНА ЛИТВИНА

801 SPRINGFIELD AVENUE

І УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

675 — 19-та вулиця, Нюарк, Н. Дж.

МИХАЙЛО ДОЛЯ

ТАРЗАН, ч. 1992. Провід череди.

Тарзан завважав, що кусник шкіри походить з одягу Джени.

Коли він побачив сліди стіп Тантора, він зрозумів, що то якийсь слон забрав її з собою. Здивований, він кинувся на пошукування.

Міжтим в неприявности Тантора молодий слон Ґомбу перебрав на себе провід череди слонів.

Тепер, коли Тантор злучився з чередою, Ґомбу, зрозумів, що йому прийдеться звести боротьбу. Він якстій похилив голову і пустився до нападу.